

Telia Towers Finland Oy  
PL 106  
00051 Telia

Tampereen kaupunki  
Rakennusvalvonta  
Frenckellin aukio 2  
B33100 Tampere

VIITE: Lupapisteeseen liitetty naapurien huomautukset vireillä oleviin poikkeamis- ja rakentamislupahakemuksiin (asiointitunnukset: LP-837-2025-04267 ja LP-837-2025-04172).

## 1 Naapurien huomautuksessa esitetty väite siitä, että poikkeaminen ei täytä maankäyttö- ja rakennuslain 171§:n mukaisia edellytyksiä

Kaavoituksesta ja asemakaavan oikeusvaikutuksista

Maankäyttö- ja rakennuslain (1999/132, jäljempänä "MRL") mukaan kunta voi erityisesti syystä hakemuksesta myöntää poikkeamisen rakentamista tai muuta toimenpidettä koskevasta säännöksestä, määräyksestä, kiellosta tai muusta rajoituksesta. Lisäksi edellytetään, ettei poikkeaminen aiheuta haittaa kaavoitukselle, kaavan toteuttamiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, vaikeuta luonnonsuojelun tavoitteiden saavuttamista, rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Näin ollen kunta voi MRL 171 §:n mukaisin edellytyksin erityisestä syystä myöntää poikkeuksen myös asemakaavan määräykseen. Telia Towers Finland Oy:n (jäljempänä "Telia") näkemyksen mukaan edellytykset poikkeamiselle täyttyvät selkeästi nyt kyseessä olevassa tapauksessa.

Huomautuksen mukaan hanke ei täytä MRL:n 171 §:n mukaisia edellytyksiä poikkeamiselle mm. kaavoituksen toteutumisen näkökulmasta. Huomautuksen mukaan hanke on ristiriidassa asemakaavan oikeusvaikutusten kanssa (MRL 58 §).

MRL 58 § mukaan rakennusta ei saa rakentaa vastoin asemakaavaa (*rakentamisrajoitus*). Asemakaava-alueelle ei saa sijoittaa toimintoja, jotka aiheuttavat haittaa kaavassa osoitetulle muiden alueiden käytölle. Asemakaava-alueelle ei saa myöskään sijoittaa toimintoja, jotka ovat haitallisten tai häiriöitä aiheuttavien ympäristövaikutusten esittämistä tai rajoittamista koskevien asemakaavamääräysten vastaisia.

Lähialueen asemakaavoihin ei ole varattu yhdyskuntateknisten rakennusten aluetta, johon matkaviestintukiaseman voisi asemakaavan mukaisesti sijoittaa. Tukiasemia kuitenkin tarvitaan suhteellisen tiheästi alueilla, joissa on paljon ihmisiä, jotta laadukkaat matkaviestinpalvelut olisivat kaikkien saatavilla.

Sijoituspaikka on asemakaavassa merkitty VU-4 urheilu- ja virkistysalueeksi. Koska tukiaseman tarvitsema pinta-ala on hyvin pieni eikä tukiasema millään tavalla rajoita urheilu- ja virkistysalueen käyttöä, pidämme poikkeamista vähäisenä. Huomioitavaa että suunniteltu tukiasema tarvitsee noin 100 m<sup>2</sup> Kiinteistön kokonaispinta-ala on 75,63 ha ja asemakaavan mukainen VU-4 urheilu- ja virkistysalue on kooltaan noin 1,1 ha. Näin ollen voidaan todeta, että käytettävä pinta-ala (100 m<sup>2</sup>) suhteutettuna kiinteistön ja asemakaava-alueen kokoon on vähäinen, eikä aiheuta merkittävää haittaa asemakaavan käyttöön. Tukiasema ei muuta alueen kokonaiskäyttöä, eikä näin ollen asemakaavan toteutuminen vaarannu.

Puolestaan on hyvä huomioida, että suunniteltu tukiasema tukee asemakaavan urheilu- ja virkistysalueen käyttöä varmistaen mm. itse Tahmelan kentällä tai kentän reuna alueella toimivien mobiilidatan saatavuutta erilaisten mobiilipalveluiden hyödyntämisessä. Urheilutapahtumissa saattaa olla kerralla huomattavia määriä osallistujia, jolloin mobiilidatan käyttö voi kuormittua enemmän. Tukiasema turvaa myös mahdollisen hetkittäisen isomman kuormituksen, turvaten mahdolliset hätätapaukset.

Tuleva tukiasema rakennetaan jo olevalle aukiolle. Kapea kulkutie tehdään olevalle polulle, jossa maanpinta päällystetään kivituhkakerroksella tukiasemalle asti, olevaa uraa pitkin, eikä puita kaadeta. Huoltoajoa tulee vähäisesti noin 1-5 kertaa vuodessa ja huoltotien käyttö on vähäistä, kun tukiasema on valmis. Huoltotietä käyttävät pakettitai henkilöautot, eikä esim. raskas kalusto. Maston pystytys tehdään olevalta aukiolta, eikä erityistä pystytyspaikkaa varten tarvitse tehdä erillisiä rakenteita. Kivituhkalla päällystettyä kapeaa huoltotietä voidaan hyödyntää tarvittaessa alueen virkistyskäytössä Tahmelan kentän alueella.

Edellä mainittujen seikkojen perusteella Telia katsoo, että huomautuksessa esitetyt väitteet hankkeen vaikutuksesta asemakaavan toteutumiseen eivät pidä paikkaansa.

### **Maisema ja kulttuuriympäristövaikutuksista**

Huomautuksessa mainitaan myös, että hanke vaikeuttaa luonnon- tai rakennetun ympäristön suojelua, ja että maisema- ja kulttuuriympäristövaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi. Huomautuksessa viitataan MRL 9 §:ään, jossa säädetään vaikutusten selvittämisestä kaavaa laadittaessa. Selvyyden vuoksi Telia toteaa, että kyseessä ei ole kaavan laatiminen vaan poikkeamisen edellytysten selvittäminen. Mikäli kuitenkin esiintyy tarve rinnastaa poikkeaman haku asemakaavan laadintaan, voidaan todeta asemakaavan laadintaan sisältyvien periaatteiden täyttyvän myös nyt kyseessä olevassa poikkeaman hakemuksessa.

Tukiaseman paikkaa selvittäessä on tehty yhteistyötä Tampereen kaupungin kanssa ja kartoitettu alueen mahdolliset tukiaseman paikat. Kyseinen paikka osoittautui parhaaksi Tampereen eri yksiköiden näkökulmasta.

Kohteessa on pidetty maastokatselmus Tampereen luonnonsuojelun sekä Tampereen viheralesuunnittelun kanssa. Ympäristön suojelun näkökulmasta suunnitelmien toteutukselle ei ole estettä, eikä masto näy häiritsevästi kauko- eikä lähimaisemaan. Laitesuoja sekä maston putkiosa maalataan ruskeaksi, joten masto maastoutuu läheiseen mäntypainotteiseen metsään. Ainoa erottuva osa on harmaa ristikko-osa mikä tulee puiden yläpuolelle eikä erotu merkittävästi harmaata taivasta vasten. Traficom ei lentoesteluvassa vaatinut mastolle lentoestemerkintöjä tai lentoestevaloja. Näin ollen ristikko-osa ei näy pimeään aikaan.

Rakentamisessa noudatetaan Tampereen ympäristön- ja luonnonsuojelun antamaa ohjeistusta. Läheisen luonnonsuojelualueen suojavyöhykkeen rajaan tulee etäisyyttä tukiasemasta noin 19 m ja itse luonnonsuojelualueelle noin 36 m. Tukiasema ei tule sijoittumaan millekään suojelualueelle, eikä näin ollen vaikeuta luonnonsuojelua.

Huomautuksessa mainitaan, että tukiaseman masto näkyy laajalle Pyynikin ja Tahmelan kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen maisemaan. Pyynikin ja tukiaseman idän puolisesta suunnasta mastoa ei havaita, koska maanpinnan korkeusero alueella on merkittävä ja tukiasema jää puiden taakse. Tahmelan suunnasta tukiaseman masto näkyy, mutta maanpinnasta tarkisteltuna masto ei näy hyvin ja väliin jää puustoa ja kasvustoa sekä Tahmelan kenttä. Tässä tapauksessa mastotyyppi on varsinaisia perinteisiä mastoja huomattavasti matalampi, yksinkertaisempi ja ilman haruksia oleva ns. vapaasti seisova putkiristikkomasto, joka on suunniteltu soveltuvaksi asuinalueiden läheisyyteen. Alueella, jossa on korkeaa puustoa, matkaviestintukiaseman maston vähimmäiskorkeus on n. 40 m, jotta kaikkien kolmen teleoperaattorin antennit saadaan sijoittamaan puiden latvojen yläpuolelle. Antennien edessä oleva puusto vaimentaisi tehokkaasti antennien signaalin etenemistä. Masto ei tule lähelle asuinrakennuksia ja alueen puusto antaa hyvän näkösuojan mastolle ja laitesuojalle.

Suunniteltu tukiaseman paikka ei sijoitu valtakunnallisesti merkittävän rakennetun ympäristön alueelle (RKY). Havainnekuvasta voidaan todeta, ettei tukiaseman masto näy paljoa puustorajan yläpuolella YLÄ- Pispalan RKY alueen suunnasta.

Pirkanmaan maakuntamuseo mainitsee antamassaan lausunnossaan seuraavasti:

”Masto kuitenkin sijoittuisi Tahmelan urheilukentän tuntumaan, osin puuston suojaan. Sijoituspaikka vaikuttaisi olevan kaupunkikuvan ja maiseman näkökulmasta hyväksyttävissä. Myöskään arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa”.

Tukiasema rakennetaan olevalle aukiolle eikä vaikeuta erityisesti luonnon – ja ympäristönsuojelua tai johda merkittäviin ympäristövaikutuksiin.

Aiempien perustelujen mukaan voidaan todeta, että haettava poikkeama asemakaavasta ei ole merkittävä suhteutettuna kiinteistön kokonaisalaan, ei aiheuta merkittäviä ympäristövaikutuksia, eikä estä alueen asemakaavan mukaista käyttöä. Suunniteltu tukiasema tukee alueen urheilu- ja virkistyskäyttöä.

Alueen asemakaava on laadittu 1990-luvun alkupuolella, jolloin ei ole tarvittavassa laajuudessa osattu varautua langattoman matkaviestintekniikan kehittyviin tarpeisiin. Koska tukiaseman tilantarve on vähäinen, emme koe, että asia tulisi käsitellä kaavamuutoksena, vaan poikkeamana.

## Hanketta ei voida pitää merkittävänä rakentamisena

Huomautuksessa esitetään, että mastoa ei voida pitää vähäisenä teknisenä infrastruktuurina. MRL:n 172 §:n mukaan poikkeamista ei saa myöntää, jos se johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Kuten edellä on jo perusteltu, tukiaseman rakentaminen ei aiheuta merkittävää haittaa ympäristölle. Sen sijaan lähialueella oleville asukkaille matkaviestinverkon palvelujen toimivuus on tärkeää. Tukiasemat ovat välttämätön osa yhteiskunnan infrastruktuuria ja sen teknistä toimivuutta. Suunnitteilla oleva masto parantaa alueen infrastruktuuria tarjoamalla parhaat mahdolliset yhteydet teleoperaattoreiden asiakkaille, jotka alueella asuvat, liikkuvat tai työskentelevät. Näin ollen paremmat tietoliikenne yhteydet palvelisivat yhteiskunnallista kehitystä ja toimivuutta tällä alueella.

Matkaviestinpalvelujen luotettava kuuluvuus ja kapasiteetti ovat useille käyttäjille jopa turvallisuuskysymys.

Tukiaseman asemakaavasta poikkeamisessa noudatetaan maankäyttö- ja rakennuslakia eikä laki sähköisestä viestinnästä ohita tässä tapauksessa maankäyttö- ja rakennuslakia. Poikkeamaa asemakaavasta haetaan tässä tapauksessa siitä syystä, että asemakaavassa ei ole mastolle merkittyä aluetta. Hanke toteutetaan ympäristöarvoja kunnioittaen.

Huomautuksessa mainitaan, että virkistysalueelle sijoitettu masto ilman kaavamuuotosta muodostaisi ennako tapauksen, joka murentaa asemakaavan ohjausvaikutusta. Tämä väite on virheellinen. Useissa kunnissa on haettu poikkeamia asemakaavasta tukiasemalle puistoihin ja lähivirkistysalueille, eikä tämä tapaus näin ollen muodosta ennakkotapausta.

Tiheästi asutuilla alueilla matkaviestintukiasemien tehokas palvelualue on 4G- ja 5G-verkoilla varsin pieni, vain muutaman sadan metrin levyinen. Sijoituksen hajauttaminen useisiin pienempiin ympäristöön maastoutuviin tukiasemiin ei auta parantamaan matkaviestinpalveluita halutulla alueella riittävästi, koska antennit tulee sijoittaa puiden yläpuolelle, jotta saavutetaan tarvittava mobiiliverkon peittoalue. Pelkillä valokuituyhteyksillä ei saa korvattua mobiiliyhteyksiä. Viittaamme tältä osin Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätökseen 15/0469/2, Dnro 03153/14/4111, joka koski poikkeamispäätöstä matkaviestintukiasemalle, joka koostui 30 metriä korkeasta mastosta ja laitesuojakopista. Päätöksen mukaan ”*poikkeamispäätöksellä annetaan ratkaisu tehtyyn hakemukseen. Jos hakemuksessa esitetty hanke täyttää poikkeamisen edellytykset, poikkeaminen voidaan myöntää. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei sinällään edellytä, että poikkeamisasiassa ennen ratkaisun tekemistä selvitetään muita mahdollisia sijoituspaikkoja*” (alleiviivaus tässä). Näin ollen vaihtoehtoisia tukiasemien rakennuspaikkoja koskeville ehdotuksille ei myöskään oikeuskäytännön näkökulmasta tulisi antaa asiaa merkitystä.

Huomautuksessa mainitaan seuraavasti: ”*Alueelle ei myöskään tehdä satunnaisia tapauksia lukuun ottamatta uudisrakentamista, jolloin alueen väestötiheys ei kasva ja siitäkään näkökulmasta hankkeelle ei ole mielestämme perusteita.*”

Tiedon siirtokapasiteetin tarve ei ole suoraan verrannollinen väestötiheyden määrään, vaan mobiilidatan määrän kasvuun ja käyttötarpeen muutoksiin vaikuttavat myös tekniikan muutokset sekä mobiililaitteiden määrän ja käytön tarpeen muutokset kuten kehittyvät mobiililaitteet ja sovellukset.

## 5. Lopuksi

Yhteiskunnan toimintaa turvaava infrastruktuuri ja viestintäverkot ovat yleisen edun mukaisia ja alueen viestiliikenne on mastosta käsin rakennettavan langattoman matkaviestinverkon varassa. Lupaviranomaiset vastaavat viime kädessä siitä, että kaupungin tai kunnan alueella on siellä asuvia ja työskenteleviä palveleva tarvittava infrastruktuuri, joksi myös toimiva viestintäverkko katsotaan. Telian näkemyksen mukaan oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty mitään sellaisia seikkoja, jotka antaisivat aiheutta muuttoa tai kumota haettavaa poikkeamispäätöstä.

Koska rakennettava pinta-ala on vähäinen noin 100 m<sup>2</sup> suhteutettuna kiinteistön kokonaispinta-alaan, koemme että hankkeen vaikutus alueen asemakaavan mukaiseen käyttöön on vähäinen eikä kaavamuutokselle ole tarvetta, vaan tukiaseman paikka voidaan käsitellä poikkeamismenettelyinä.

Kunnioittaen

Telia Towers Finland Oy